

«Қазақтелеком» АҚ
« » №
бұйрығына 11-қосымша

Барлық құқықтар қорғалған. Автордың жазбаша рұқсатынсыз бұл құжатты беруге және көшіруге, сондай-ақ осы құжаттың материалдарын пайдалануға рұқсат етілмейді

Құжаттың көшірмелері бақыланбайды. Осы құжаттың соңғы электрондық нұсқасы «АСМҚ» ДҚ-да ЭҚА-да орналасқан

Біріктірілген менеджмент жүйесі

Өндіріс және тұтыну қалдықтарын басқару (құжатталған іс-жосық)

Мазмұны

1 тарау. Мақсаты

«Қазақтелеком» АҚ	ҚТ/ҚІ-01-23-09	Редакция 01	18 беттен 2- бет
-------------------	----------------	-------------	------------------

2 тарау. Қолдану саласы

3 тарау. Терминдер, анықтамалар және қысқартулар

4 тарау. Жауапкершілік және өкілеттіктер

5 тарау. Сипаттамасы

§1. Қалдықтарды басқару

§2. Қалдықтарды уақытша сақтауға қойылатын талаптар

§3. Пайда болатын қалдықтардың мониторингі

§4. Қауіпсіздік талаптары, апаттық жағдайлардың алдын алу және оларды жою

6 тарау. Құжаттама

7 тарау. Сілтемелер

1 тарау. Мақсаты

1. Осы құжат «ҚТ/ҚІ-01-23-09 Құжатталған іс-жосық. Өндіріс және тұтыну қалдықтарын басқару» (бұдан әрі – Құжатталған іс-жосық) пайда болған қалдықтарды жинауды, уақытша сақтауды, кәдеге жаратуды, әкетуді және олардың

«Қазақтелеком» АҚ	ҚТ/ҚІ-01-23-09	Редакция 01	18 беттен 3- бет
-------------------	----------------	-------------	------------------

мониторингін қоса алғанда, өндіріс және тұтыну қалдықтарын басқару тәртібін белгілейді.

2 тарау. Қолдану саласы

2. Осы Құжатталған рәсімнің талаптары «Қазақтелеком» АҚ барлық филиалдарында қолдану үшін міндетті болып табылады.

3 тарау. Терминдер, анықтамалар және қысқартулар

3. Осы құжатталған процедурада қолданылатын терминдер мен анықтамалар ISO 14001:2015, ҚР СТ 14001-2016 сәйкес келеді:

1) Өндіріс және тұтыну қалдықтары – антропогендік қызмет нәтижесінде түзілген, одан әрі пайдалануға жатпайтын кез келген агрегаттық күйдегі заттар мен материалдар.

4. Қолданылатын қысқартулар:

СФ- Сервистік фабрика;

ТЖД – «Телеком Жинақтау» дирекциясы;

ӘЖҚО - Әкімшілік жалпы қызмет көрсету орталығы;

СББД – Қоғамда БМЖ енгізу мен дамытуға жетекшілік ететін стратегиялық басқару жөніндегі бас директор;

Директор – филиалда БМЖ енгізу және дамыту өкілеттігі жүктелген филиал бағыттарының бірінің директоры;

БМЖ – біріктірілген менеджмент жүйесі;

ЕҚЖДҚ– еңбек қауіпсіздігі және денсаулықты қорғау менеджменті жүйесі;

ҚЖЕҚҚ– еңбекті қорғау мәселелеріне жетекшілік ету жүктелген бөлімше/тұлға – ОА және Филиалдағы еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау қызметі;

ЖМ – БМЖ мәселелеріне жетекшілік ететін маман;

КБҚ – Корпоративтік басқару қызметі;

ЭМЖ – экологиялық менеджмент жүйесі;

Филиал – «Қазақтелеком» АҚ филиалдары, дивизиондары, дирекциялары;

ОА – «Қазақтелеком» АҚ орталық аппараты;

ҚР ЭК – Қазақстан республикасының Экологиялық кодексі.

4 тарау. Жауапкершілік және өкілеттіктер

5. ОА құрылымдық бөлімшелерінің және қызметінде қалдықтар түзілетін филиалдардың басшылары қалдықтарды қауіпсіз басқаруды жүзеге асыруға, қалдықтарды жинауды, уақытша сақтауды және есепке алуды жүзеге асыруға, қалдықтарды жауапты Филиалға беру үшін өтінімді уақтылы беруге, сондай-ақ қалдықтарды жинау, сақтау және уақтылы әкету кезінде жауапты бөлімшелерге/филиалдарға жәрдемдесуге тиіс.

«Қазақтелеком» АҚ	ҚТ/ҚІ-01-23-09	Редакция 01	18 беттен 4- бет
-------------------	----------------	-------------	------------------

ҚФ АООО осы рәсімге 2-қосымшаға сәйкес қатты-тұрмыстық қалдықтарды, сондай-ақ басқа да қалдықтарды орталықтандырылған жинауға, уақытша сақтауға, уақтылы әкетуге және кәдеге жаратуға, қайта өңдеуге немесе көмуге беруге, есепке алуға және есептілікке жауапты болады.

КҚД "Қазақтелеком" АҚ-да есептен шығарылған телекоммуникация құралдарын, сондай-ақ осы рәсімге 2-қосымшаға сәйкес басқа да қалдықтарды бөлшектеу және кәдеге жарату қағидалары" стандартына сәйкес есептен шығарылған телекоммуникация құралдарын уақтылы әкетуге, кәдеге жаратуға, қайта өңдеуге немесе өткізуге беруге, есепке алуға және есептілікке жауапты болады.

1) есептен шығарылған телекоммуникация құралдарын жинауға және уақытша сақтауға (қалдықтар пайда болған сәттен бастап 6 айдан аспайтын) қызметі барысында қалдықтардың осы түрі пайда болған филиалдар жауапты болады.

Компанияның барлық қызметкерлері өз қызметінде осы рәсімнің талаптарын барабар қолдануға жауапты.

5 тарау. Сипаттамасы

§1. Қалдықтарды басқару

6. Өндіріс және тұтыну қалдықтарын қалыптастыру және одан әрі басқару процестері осы рәсімде өндірістің барлық негізгі және қосалқы технологиялық процестерінің, барлық технологиялар мен процестердің ажырамас бөлігі ретінде қарастырылады.

7. Қалдықтармен жұмыс істеу кезінде "Қазақтелеком" АҚ міндетті түрде Қазақстан Республикасының Қоршаған ортаны қорғау саласындағы қолданыстағы заңнамасының барлық талаптарын сақтауға, сондай-ақ осы қызметке мүдделі тараптардың пікірлерін ескеруге тиіс.

"Қазақтелеком" АҚ қалдықтарды басқару процесі мынадай іс-қимылдардың жиынтығын білдіреді:

1) өндіріс және тұтыну қалдықтарын сыныптау Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің талаптары ескеріле отырып жүзеге асырылады. Қалдықтардың түрлері қалдықтар жіктеуішіне сәйкес қауіпті немесе қауіпті емес болып табылады. Қалдықтарды қауіпті немесе қауіпті емес деп және Экологиялық кодекске сәйкес қалдықтар жіктеуішінің белгілі бір кодына жатқызуды қалдықтардың иесі дербес жүргізеді.

2) компания аумағында қалдықтарды уақытша сақтауға, кейіннен полигонға әкетуге және/немесе мамандандырылған ұйымдарға кәдеге жаратуға тапсыруға жол беріледі. Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сәйкес қалдықтарды уақытша сақтауға пайда болған сәттен бастап 6 айдан аспайтын мерзімге рұқсат етіледі.

3) ғимараттар мен өндірістік алаңдардың аумағында, сондай-ақ "Қазақтелеком" АҚ қызметінің нәтижесінде қауіпті қалдықтар пайда болған кезде қауіпті қалдықтардың паспортын әзірлеу қажет.

«Қазақтелеком» АҚ	ҚТ/ҚІ-01-23-09	Редакция 01	18 беттен 5- бет
-------------------	----------------	-------------	------------------

4) бұйрықпен қалдықтардың пайда болуын, Қалдықтардың тиісті түрде уақытша сақталуын және есепке алынуын бақылауды ұйымдастыруға жауапты филиал қызметкері тағайындалады. ҚФ және КҚД бөгде ұйымдармен қалдықтарды әкетуге, орналастыруға, көмуге, кәдеге жаратуға немесе қайта өңдеуге шарт жасасады. Бұл ретте қалдықтарды кәдеге жаратуға жауапты филиал сатуға түсетін қалдықтардың, қоғамның қаражаты есебінен кәдеге жаратуға жататын қалдықтардың және мердігер ұйымға өтеусіз негізде берілетін қалдықтардың санаттарын айқындайды.

Қалдықтарды сату келесідей жүзеге асырылады: үшінші тарап ұйымы ҚФ-дан қалдықтарды баға ұсыныстарына сәйкес сатып алады, ал қалдықтарды сатып алу үшін қаражатты филиалдың қалауы бойынша ТМҚ беру әдісімен өтейді.

Есептен шығарылған телекоммуникация құралдарының қалдықтарымен жұмыс істеу тәртібі (есептен шығарылған телекоммуникациялық жабдық, есептен шығарылған ұйымдастыру техникасы, станциялық кабельдер есептен шығарылған) "Қазақтелеком" АҚ-да есептен шығарылған телекоммуникация құралдарын бөлшектеу және кәдеге жарату қағидалары " стандартына сәйкес айқындалады. Қажет болған жағдайда филиалдың пайдалану қызметі жабдықтың бір бөлігін қосалқы бөлшектер ретінде одан әрі пайдалану үшін қалдыру туралы шешім қабылдайды.

5) қалдықтар паспорттарының немесе қалдықтарды беру актілерінің (жүкқұжаттарының) негізінде қалдықтар пайда болған жердегі филиалдың жауапты қызметкері 3-қосымшада ұсынылған нысан бойынша қалдықтар мен тұтынуды есепке алу журналына жазба жасайды. Журнал қалдықтардың барлық түрлеріне бір данада жасалады және жауапты қызметкерде кемінде 5 жыл сақталады. Өндіріс және тұтыну қалдықтарын есепке алу массадағы нақты өлшеулер негізінде жүргізіледі. Қалдықтар санының барлық мәндері қалдықтардың массасы бойынша тоннамен есепке алынады және үтірден кейін үш белгіге дейін (килограмға дейінгі дәлдікпен) дөңгелектенеді.

6) әкетуге, көмуге, кәдеге жаратуға немесе қайта өңдеуге бөгде ұйыммен шарт жасасу кезінде қызметтің осы түріне рұқсат құжаттарын сұрату қажет. Қалдықтарды кәдеге жаратуға немесе қайта өңдеуге бөгде ұйымға бергеннен кейін жауапты қызметкер ұйымнан Қалдықтарды кәдеге жаратудың (қайта өңдеудің) құжатталған растамасын (Қалдықтарды кәдеге жарату паспортын) сұратады және оны қажеттілік өткенге дейін сақтайды.

7) қалдықтардың пайда болу мониторингі 1-қосымшаға сәйкес есепті жылдан кейінгі жиырмасыншы қаңтардан кешіктірілмей жыл сайынғы негізде жүзеге асырылуға тиіс. "Қазақтелеком" АҚ-да түзілетін қалдықтардың барлық түрлері мониторингке жатады.

Қалдықтардың пайда болу мониторингіне ұқсас, қалдықтарды уақытша сақтау орындарын бақылау жүзеге асырылуы тиіс.

8) қалдықтар мониторингі негізінде ҚФ жауапты қызметкері қауіпті қалдықтарды түгендеу жөніндегі есептерді жасайды (сайтта уәкілетті органдар бекіткен нысанға сәйкес www.oos.ecogeo.gov.kz) және оларды ҚОҚ саласындағы

«Қазақтелеком» АҚ	ҚТ/ҚІ-01-23-09	Редакция 01	18 беттен 6- бет
-------------------	----------------	-------------	------------------

уәкілетті органның аумақтық бөлімшесіне есепті жылдан кейінгі жылдың 1 наурызына дейінгі мерзімде электрондық жеткізгіште ұсынады.

§2. Қалдықтарды уақытша сақтауға қойылатын талаптар

8. Өндіріс және тұтыну қалдықтарымен жұмыс істеу жөніндегі экологиялық талаптар Қазақстан Республикасы Экологиялық Кодексінің талаптарына және "өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинауға, пайдалануға, қолдануға, залалсыздандыруға, тасымалдауға, сақтауға және көмуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларына сәйкес айқындалады

Коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу кезіндегі экологиялық талаптар:

9. Филиалдың жауапты қызметкері елді мекеннің аумағын бөлек жинауды, сақтауды, тұрақты әкетуді, қайта өндеуді, сондай-ақ тазалауды көздейтін қалдықтарды жинаудың ұтымды және экологиялық қауіпсіз жүйесін ұйымдастыруды іске асыратын бөгде ұйымдармен шарттар жасасады.

10. Әкімшілік ғимараттар мен өндірістік алаңдардың аумағында қатты-тұрмыстық қалдықтарды сақтау алаңда орналасқан арнайы контейнерлерде жүзеге асырылады. Алаң қатты жабынмен орналастырылады және қалдықтардың желмен таралу (таралу) мүмкіндігін болдырмайтын, бірақ кемінде 1,5 м биіктікке үш жағынан қоршалады.

11. Қатты-тұрмыстық қалдықтарды шығаруды арнайы белгілермен және спутниктік навигациялық жүйелермен жабдықталған арнайы жабдықталған көлік құралдарымен шарт негізінде бөгде ұйымдар жүзеге асырады.

Қалдықтардың жекелеген түрлерімен және олардың өмірлік цикл процестерімен жұмыс істеу жөніндегі экологиялық талаптар:

12. Қалдықтардың жекелеген түрлерімен жұмыс істеу кезінде қалдықтардың меншік иелері экологиялық, санитарлық-эпидемиологиялық талаптардың, қалдықтардың жекелеген түрлерімен жұмыс істеу саласындағы стандарттар талаптарының сақталуын қамтамасыз етуге тиіс.

Қалдықтар санатына өткен мынадай материалдар мен өнімдермен жұмыс істеу жөніндегі экологиялық талаптар: шиналар, электрондық және электр жабдықтары, буып-түю, қағаз, пайдаланылған майлар, токтың химиялық көздері, құрамында сынабы бар қалдықтар Қазақстан Республикасының стандарттарында белгіленеді. Қалдықтар саласындағы стандарттардың талаптарын орындау міндетті.

13. Қалдықтар пайда болатын Филиал қоршаған ортаны қорғау саласындағы заңнаманың талаптарына сәйкес қалдықтарды қоршаған орта үшін қауіпсіз уақытша сақтаудың тиісті жағдайларын ұйымдастыруға тиіс.

Контейнерлерде, қалдықтарды уақытша сақтау қоймаларында таңбалардың болуын қадағалау.

Жауапты филиал (2-қосымшаға сәйкес) қызметтің осы түріне ҚР заңдарына сәйкес рұқсат құжаты бар бөгде ұйымдармен қалдықтар санатына өткен материалдар мен өнімдерді кәдеге жаратуға немесе қайта өндеуге беру үшін (өтеулі/өтеусіз негізде немесе қоғам қаражаты есебінен) шарттар жасасады.

«Қазақтелеком» АҚ	ҚТ/ҚІ-01-23-09	Редакция 01	18 беттен 7- бет
-------------------	----------------	-------------	------------------

Қауіпті қалдықтармен жұмыс істеу кезіндегі экологиялық талаптар:

14. Қызметі барысында қауіпті қалдықтар түзілетін заңды тұлғалар олардың түзілуін тоқтатуға немесе қысқартуға және (немесе) қауіптілік деңгейін төмендетуге бағытталған іс-шараларды жүзеге асыруға тиіс.

15. Өндіріс және тұтыну қалдықтарының қауіпті құрамдас бөліктері: электрондық және электр жабдықтары, құрамында сынабы бар қалдықтар, батареялар, аккумуляторлар және басқа да қауіпті компоненттер бөлек жиналып, кәдеге жаратуға, қайта өңдеуге мамандандырылған кәсіпорындарға берілуге тиіс.

16. Қауіпті қалдықтар пайда болатын бөлімше қалдықтардың қауіпті қасиеттері көрсетілген қаптамаларды таңбалауды қамтамасыз етуге және қоршаған ортаны қорғау саласындағы заңнамалық талаптарға сәйкес тиісті уақытша сақтауды қамтамасыз етуге тиіс. Мұндай қалдықтарды басқа тұлғаларға белгілі бір мерзімге беру кезінде қалдықтардың меншік иесі оларды осы қалдықтардың қауіпті қасиеттері туралы және олармен жұмыс істеу кезіндегі сақтық шаралары туралы жазбаша нысанда хабардар етуге міндетті (қалдықтардың паспорты).

17. Қалдықтарды басқару саласында "Қазақтелеком" АҚ қалдықтармен жұмыс істеудің басқа тәсілдерімен салыстырғанда қалпына келтіруге, қайта пайдалануға немесе қайта өңдеуге басымдық береді.

§3. Пайда болатын қалдықтардың мониторингі

18. Пайда болған қалдықтарды сәйкестендіру процесі қалдықтардың түрін анықтауды, оның құрамдас құрамы, қауіпті, ресурстық және басқа сипаттамалары туралы деректерді анықтауды қамтиды.

19. Қалдықтарды сәйкестендіру процесін жүзеге асыруға, оның нәтижелерін мерзімді түзетуге, филиалдар үшін қалдықтар паспорттарын әзірлеуге, қоғамның осы саладағы филиалдарының қызметін бақылау мен үйлестіруге ҚФ жауапты болады.

20. Мониторинг жүргізу кезеңділігі жылына 1 рет. Қалдықтардың түзілу және сақтау көздерін түгендеу үшін бастапқы деректерді филиалдың жауапты қызметкері қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органдарға ұсыну үшін қауіпті қалдықтарды түгендеу жөніндегі есепті жасау үшін ұсынады.

21. Қалдықтардың пайда болу мониторингінің нәтижелері жинақталуға, 1-қосымшада келтірілген нысан бойынша жинақталуға және қалдықтармен жұмыс істеу жөніндегі қызметті ұйымдастыруға жауапты құрылымдық бөлімшелердің басшылары мен қызметкерлердің назарына жеткізілуге тиіс.

22. Қалдықтарды уақытша сақтау орындарын түгендеуге ұқсас жүргізілетін қауіпті қалдықтарды түгендеу нәтижелері осы объектілерді жайластыру мен пайдалануға жауапты басшылар мен қызметкерлердің назарына жеткізілуге тиіс.

§4. Қауіпсіздік талаптары, апаттық жағдайлардың алдын алу және оларды

ЖОЮ

«Қазақтелеком» АҚ	ҚТ/ҚІ-01-23-09	Редакция 01	18 беттен 8- бет
-------------------	----------------	-------------	------------------

23. Авариялық жағдайларды жою жөніндегі жұмыстарға жұмыс жүргізудің қауіпсіз әдістері бойынша арнайы нұсқамадан өткен адамдар жіберіледі. Авариялық жағдайларды жою жөніндегі жұмыстармен айналыспайтын адамдар қауіпті аймақтан шығарылады.

24. Еденге төгілген түрлі химиялық ерітінділер мен еріткіштерді дереу бейтараптандырып, үгінділер немесе құрғақ құмның көмегімен алып тастау керек, ал еденді тиісті еріткішке малынған шүберекпен сүрту керек, содан кейін төгілген жерді жуғыш затпен немесе 10% сода ерітіндісімен мұқият жуу керек. Бұл жұмыстарды жеке қорғаныс құралдарында (газтұтқыштар, респираторлар, қолғаптар және т. б.) жүргізу керек.

25. Еден жабынының материалдары химиялық әсерге қатысты тұрақты болуы және зиянды заттардың сіңірілуіне жол бермеуі тиіс.

26. Қышқылдар мен майларды сақтауға арналған қоймада және алаңда кездейсоқ төгілген сұйықтықтарды бейтараптандыруға арналған әкті, соданы, сондай-ақ оларды жинауға арналған құмды сақтауға арналған сыйымдылықтар орнатылуы тиіс. Құрамында майлар немесе қышқылдар бар құмды қауіпті қалдық ретінде жою керек. Кәдеге жаратуға беруге арналған шарттар қалдықтың осы түрінің пайда болуына қарай жасалады.

27. Пайдаланылған майды сақтау алаңдарының жанында жарылыс қауіпті жағдайды болдырмау үшін отты пайдалануға және дәнекерлеу жұмыстарын жүргізуге тыйым салынады.

28. Қалдықтар жанған кезде авариялық жағдайды жою үшін сөндіру көбікпен жүзеге асырылады, өрт қауіпті қалдықтарды уақытша сақтау орындарының жанында өрт сөндіргіштер болуы тиіс.

29. Құрамында сынабы бар шамдар металл жәшіктерге тығыз жиналады, қуыстар жұмсақ амортизациялайтын материалмен немесе ерекшелік ретінде басқа диаметрлі шамдармен толтырылады. Қалдықтарды сақтау кезінде шыны ыдыстардың сынуы немесе герметизациялануы мүмкін екенін ескере отырып, келесі ережелерді сақтау керек:

1) пайдаланылған құрамында сынабы бар шамдар сақталатын үй-жай тұрмыстық үй-жайлардан алшақ болуға тиіс;

2) мүмкін болатын апаттық жағдайды жою үшін калий перманганаты немесе тұз қышқылының қоры болуы керек.

30. Шамдардың көп мөлшерінің бұзылуына байланысты ықтимал авариялық жағдайды жою үшін, қолайсыз экологиялық салдардың алдын алу мақсатында қалдықтарды сақтау және жинау орындарында реактивтер (калий перманганаты) қорын, сондай-ақ шамдар сынған жерлерді жуу үшін пайдаланылатын ерітіндіні дайындауға арналған кемінде 10 литр сыйымдылықты көздеу қажет.

31. Құрамында сынап бар шамдар қалдықтардың ең улы түрлерінің бірі болып табылады, өйткені олардың құрамында сынап белсенді ауа, су және физика-химиялық көші-қонға қабілетті күйде болады.

Люминесцентті шамдар сынған жағдайда олардың сынықтарын одан әрі кәдеге жарату үшін бөгде ұйымға беру үшін тасымалдауға арналған контейнерге жинау

«Қазақтелеком» АҚ	ҚТ/ҚІ-01-23-09	Редакция 01	18 беттен 9- бет
-------------------	----------------	-------------	------------------

керек (ешбір жағдайда тастамау керек). Сынап бөлінген жағдайда оны бейтараптандыру 2 сатыда жүзеге асырылады:

механикалық – сынап шарлары дымқыл қағазбен жиналады (сүзгі немесе газет немесе медициналық «алмұрт»), содан кейін қағаз немесе «алмұрт» дереу тасталмайды, бірақ тығын құмырасына немесе қақпағы бар металл контейнерге салынып, ерітіндімен құйылады (1 литр суда 10 мл КМп04 және 5 мл концентрацияланған тұз қышқылы) және бірнеше күн ұсталады;

химиялық – хлорлы темір ерітіндісімен демеркуризация, 20% FeCl₃ ерітіндісімен сынап түскен беттерді мол ылғалдандырады, содан кейін бірнеше рет щеткамен сүртіп, толығымен құрғағанша қалдырады. 1-2 күннен кейін беті сабынды сумен, содан кейін таза сумен мұқият жуылады. Хлорлы темір ерітіндісін үй-жайдың ауданы 25-30 м²-ге 10 л есебінен дайындайды.

Сынған кезде шамдарды сақтауға арналған контейнерді калий перманганатының 10% ерітіндісімен немесе тұз қышқылының қышқылданған ерітіндісімен (1 литр ерітіндіге 5 мл қышқыл) өңдеу керек. Сынықтар щеткамен немесе қырғышпен калий перманганатының ерітіндісімен толтырылған тығыз жабылатын қақпағы бар металл контейнерге жиналады. Орынды калий перманганатының ерітіндісімен бейтараптандырып, сумен шаю керек.

32. Электролитпен жұмыс істеу кезінде авариялық жағдай деп пайдаланылған электролиттің кездейсоқ төгілуі түсініледі.

Төтенше жағдайды жою кездейсоқ төгілген электролитті бейтараптандыру арқылы жүзеге асырылады, ал қызметкерге қауіпті және зиянды өндірістік факторлар әсер етуі мүмкін: күкірт қышқылының буымен улану, химиялық күйіктер, ауаға күкірт қышқылының ұсақ шашырауы шығарылуы мүмкін.

Кездейсоқ төгілген пайдаланылған электролитті бейтараптандыру жөніндегі жұмыстарды орындайтын адамдар жеке гигиена ережелерін, осы құжатта баяндалған қауіпсіздік талаптарын жақсы білуі және қатаң сақтауы, жазатайым оқиға кезінде зардап шеккен адамға алғашқы көмек көрсете білуі тиіс.

Кездейсоқ төгілген пайдаланылған электролитті бейтараптандыру бойынша жұмыстарды бастар алдында осы жұмысты орындайтын қызметкерлер құрамы жарамды арнайы киімді киіп, жеңнің қайырмасын түймелеуі тиіс. Жеке қорғаныс құралдарын кию қажет: қорғаныс көзілдірігі, резеңке қолғап, содан кейін ғана төтенше жағдайды жоюға кірісу қажет.

Төгілген пайдаланылған электролитті құрғақ кальциленген немесе ас содасымен себеді, содамен бейтараптандырылған күкірт қышқылы жиналады және үй-жайдан шығарылады, содан кейін пайдаланылған аккумуляторлық күкірт қышқылы құйылған жерді ас содасының 10% ерітіндісімен сулайды, таза құрғақ шүберекпен сүртеді. Бөлме жақсылап желдетіледі.

Бейтараптандыратын ерітінділер қол жетімді және көрінетін жерде болуы керек.

Пайдаланылған күкірт қышқылы теріге түскен жағдайда:

1) зардап шеккен аймақты 5-10% ас содасының ерітіндісімен дереу шаю қажет;

«Қазақтелеком» АҚ	ҚТ/ҚІ-01-23-09	Редакция 01	18 беттен 10- бет
-------------------	----------------	-------------	----------------------

2) содан кейін зардап шеккен аймақты суық ағынды сумен кем дегенде 20 минут шаю қажет;

3) пайдаланылған сілті түскен киімді шешу керек;

4) пайдаланылған күкірт қышқылы түскен киімді шешу керек;

5) егер зардап шеккен аймақты бірінші рет жуғаннан кейін күй сезімі күшейсе, күйдірілген жерді тағы бірнеше минут шаю керек;

6) ауырсынуды азайту үшін зардап шеккен аймаққа суық дымқыл шүберекті қою керек;

7) күйіп қалған аймаққа құрғақ стерильді бинтпен немесе таза құрғақ шүберекпен бос байлау керек;

8) басшыға баяндау және медициналық мекемеге жүгіну қажет.

Пайдаланылған күкірт қышқылы көзге түскен жағдайда:

1) көзді(дерді) 2-3% бейтараптандыратын ас содасының ерітіндісімен дереу жуу қажет;

2) көзді(дерді) суық ағынды судың астында кем дегенде 20 минут шаю қажет: зардап шеккен адам басын жуылатын көзімен раковинаның үстінде ұстайды, ал оған көмектесетін адам стакан немесе кружкадан суық су құяды. Жуу кезінде қабақтар ашық күйде ұсталады. Бұл конъюнктивалық қуыстан зиянды затты толығымен жуу үшін жасалады, өйткені ол конъюнктиваның доғаларында қалуы мүмкін. Қабақтарды ашу үшін стерильді таңғышты немесе таза құрғақ қол орамалды қолдану керек, өйткені дымқыл қабақтар саусақтардан тайып кетеді. Зақымданған көзді 20 минут бойы молынан шаю қажет;

3) күйіп қалған аймаққа құрғақ стерильді бинтпен немесе таза құрғақ шүберекпен бос байлау керек;

4) басшыға баяндау және медициналық мекемеге жүгіну қажет.

Ауада күкірт қышқылының жоғары концентрациясынан улану белгілері болған жағдайда таза ауаға шығып, бетті, қолды жуып, аузды сумен шайып, басшыға баяндап, медициналық мекемеге хабарлау қажет.

33. Майлау жұмыстарын жүргізу орындары пайдаланылған майлар мен сүзгілерді жинауға арналған ыдыстармен жарақтандырылуы және топырақ пен жер үсті суларының майлармен ластану мүмкіндігін болдырмайтындай етіп қатты жабынмен жабдықталуы тиіс. Жер бетінің мазутпен немесе майлармен авариялық ластануы кезінде ластанған учаскелерді 1 кг мұнай өніміне 1 кг әк бөлу жолымен химиялық өңдеуді көздеу қажет.

Пайдаланылған майлар дұрыс қолданылмаған жағдайда үй-жайларды, аумақтарды, топырақты, суды лақтау және жану мүмкіндігіне байланысты жоғары қауіптілік көзі болып табылады. Пайдаланылған майлар кәріптас деңгейіндегі қалдықтарға жатады.

Пайдаланылған майларды бастапқы жинау басқа қалдықтардан бөлек герметикалық жабылатын ыдыстарға жүргізілуі тиіс. Егер ыдыстар іргелес аумақта орнатылған болса, пайдаланылған майлардың алғашқы жиналуына арналған алаңшаның қатты жабыны және су мен бөгде заттардың түсуін болдырмайтын

«Қазақтелеком» АҚ	ҚТ/ҚІ-01-23-09	Редакция 01	18 беттен 11- бет
-------------------	----------------	-------------	----------------------

қалқаны болуы тиіс. Пайдаланылған майлары бар сыйымдылықтар сақталатын алаңдар мен бастырмалар қоршалуы тиіс.

Пайдаланылған майлары бар сыйымдылықтарды уақытша сақтау кезінде олардың герметикалығын қадағалау, пайдаланылған майлармен қоршаған орта компоненттерінің ластану жағдайларына жол бермеу қажет.

Пайдаланылған майларды тасымалдау кезінде бөшкелердің тығындарын мықтап қатайту керек. Тасымалдау кезінде ыдыстың ағып кетуіне немесе деформациялануына жол бермеу үшін сұйықтықтың кеңею коэффициентін ескере отырып, бөшкеде жеткілікті орын қалдырылады.

Пайдаланылған майлармен жұмыс істеу кезінде:

- 1) қыздырылған беттердің жанында пайдаланылған майлары бар контейнерлерді орнатуға;
- 2) пайдаланылған майлар бар сыйымдылықтарды басқа материалдармен және заттармен бірге сақтауға;
- 3) майды кәрізге, топыраққа, су объектілеріне ағызуға, өртеуге;
- 4) жұмыс істеген майлармен жұмыс істеу үшін алдын ала нұсқамадан өтпеген адамдарды және 18 жасқа толмаған адамдарды тартуға тыйым салынады.

Сақтау орындарында пайдаланылған майлармен жұмыс істеу тәртібі және өртке қарсы режим бойынша нұсқаулықтар ілінуі тиіс.

Ықтимал төгілуді жою үшін құм салынған жәшік және күрек болуы тиіс.

Пайдаланылған майдың төгілуі анықталған кезде:

- 1) адамдардың төгілген жерге кіруін тоқтату керек;
- 2) ұйым басшысын хабардар ету қажет;
- 3) май төгілген жерді қордағы құммен мол толтыру керек;
- 4) құмды күрекпен осы мақсатқа арналған ауа өткізбейтін контейнерге жинап, оны кәдеге жарату/жағу үшін жіберу қажет;
- 5) бөлмені желдету керек.

34. Лак-бояу материалдарын бір ыдыстан екіншісіне құю борттары 50 мм төмен емес металл тұғырықтарда жүргізілуі тиіс, еденге төгілген бояулар мен еріткіштерді құм немесе үгінділерді қолдана отырып, дереу алып тастау және бояу үй-жайынан шығару қажет.

6 тарау. Құжаттама

1. 1-қосымша. Жалпы компания бойынша өндіріс және тұтыну қалдықтарының мониторингі
2. 2-қосымша. Қалдықтарды басқару бойынша жауапкершілікті филиалдар бойынша бөлу
3. 3-қосымша. Тұтыну және өндіріс қалдықтарын есепке алу журналы

7 тарау. Сілтемелер

«Қазақтелеком» АҚ	ҚТ/ҚІ-01-23-09	Редакция 01	18 беттен 12- бет
-------------------	----------------	-------------	----------------------

1. ISO 9000:2015 Сапа менеджменті жүйелері. Негізгі ережелер мен сөздік.
2. ISO 9001:2015 Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар.
3. ISO 14001:20015 Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық.
4. ISO 45001:2018 Денсаулық сақтау және еңбек қауіпсіздігі менеджменті жүйелері. Қолдану бойынша талаптар мен ұсыныстар.
5. ҚР СТ 9001-2016 Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар.
6. ҚР СТ 14001-2016 Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық.
7. ҚР СТ ISO 45001-2019 Еңбек қауіпсіздігі және денсаулықты қорғау менеджменті жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық.
8. «Қазақтелеком» АҚ-да құжаттау және құжаттаманы басқару қағидалары.
9. 2021 жылғы 02 қаңтардағы №400-VI. «Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі» ҚРЗ
10. «Қалдықтар жіктеуіші». Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің м.а. 2021 жылғы 6 тамыздағы № 314 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 9 тамызда № 23903 болып тіркелді.
11. «Өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинауға, пайдалануға, қолдануға, залалсыздандыруға, тасымалдауға, сақтауға және көмуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 25 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-331/2020 бұйрығы
12. Ұйымдардың стандарты «Қазақтелеком» АҚ-да Телекоммуникациялардың есептен шығарылған құралдарын бөлшектеу және кәдеге жарату ережелері». «Қазақтелеком» АҚ 2019.19.09 № 205 бұйрығы.

«Қазақтелеком» АҚ	ҚТ/ҚІ-01-23-09	Редакция 01	18 беттен 13-бет
-------------------	----------------	-------------	------------------

ҚТ/ҚІ-01-23-09
 «Қазақтелеком» АҚ
 № _____
 бұйрығымен бекітілген
 «Өндіріс және тұтыну қалдықтарын басқару»
 құжатталған рәсіміне
 1-қосымша

Жалпы компания бойынша өндіріс және тұтыну қалдықтарының мониторингі

р/р	Қалдықтың атауы	Қауіптілік деңгейі	Қалдықтар түзілетін техникалық процесс бөлімшесі (филиалы), жұмыс түрі	Уақытша сақтауға жауапты (Т. А. Ә., лауазымы, филиалы)	Қалдықтардың пайда болуының нормативтік көлемі, т*	Қалдықтардың нақты пайда болу көлемі, т (Түгендеу жүргізу сәтінде жинақталған қалдықтар саны)	Арнайы кәсіпорынға берілген қалдықтардың нақты пайда болу көлемі, т (кәдеге жарату, қайта өңдеу, көму және т. б. – қажеттісін көрсету)	Айналым әдісі/ Шығару кезеңділігі (кәдеге жарату, қайта өңдеу, көму және т. б. – қажеттісін көрсету)

* «Қалдықтарды орналастыру нормативтерінің бағдарламасы» немесе «Қалдықтарды басқару бағдарламасы» болмаған кезде көрсету қажет - нормаланбайды

«Қазақтелеком» АҚ	ҚТ/ҚІ-01-23-09	Редакция 01	18 беттен 14- бет
-------------------	----------------	-------------	----------------------

ҚТ/ҚІ-01-23-09
 «Қазақтелеком» АҚ
 № _____
 бұйрығымен бекітілген
 «Өндіріс және тұтыну қалдықтарын басқару»
 құжатталған рәсіміне 2-қосымша

Қалдықтарды басқару бойынша жауапкершілікті филиалдар бойынша бөлу

Сервистік фабрика				
№рр	Кәдеге жаратуға / қайта өңдеуге жататын қалдықтардың атауы	Үлгілік тізбе	Кәдеге жарату/қайта өңдеу нұсқасы	Жауапты ҚБ
1	Электрондық электр жабдықтары	Климатехника (лицензиялық, тұрмыстық, мобильді), тұрмыстық электр аспаптары, электр энергиясын есепке алу аспаптары, резервтік қоректендіру көздері (ДГҚ, ДГА, шағын электр стансалары), үздіксіз қоректендіру көздері, ЭҚҚ жабдықтары, трансформаторлық қосалқы стансалар, электр аспаптары және т. б.	Ақылы негізде бөгде ұйымға беру (қалдықтарды сату)	СФ(ГЭ)
2	Химиялық ток көздері	Әр түрлі типтегі аккумуляторлық батареялар (стационарлық, автомобиль, стартер)	Қалдықтарды сату	СФ(ГЭ)
3	Қаптау	Қаптау материалдарының барлық түрі	Ақылы негізде бөгде ұйымға беру (қалдықтарды сату)	СФ(ГЭ)

«Қазақтелеком» АҚ	ҚТ/ҚІ-01-23-09	Редакция 01	18 беттен 15- бет
-------------------	----------------	-------------	----------------------

4	Макулатура (қағаз)	Пайдаланылған қағаз, картон және т.б.	Ақылы негізде бөгде ұйымға беру (қалдықтарды сату)	СФ(ГЭ)
5	Шиналар	Автомобиль шиналары	Ақылы негізде бөгде ұйымға беру (қалдықтарды сату)/ ҚТ қаражаты есебінен кәдеге жарату	СФ (ҒҚПБ/ӨШҚО)
6	Құрамында сынап бар қалдықтар	Люминисцентті шамдар	ҚТ қаражаты есебінен кәдеге жарату	СФ (ҒҚПБ/ӨШҚО)
7	Өңделген майлар	ДГА-дан, автокөлік құралдарынан, трансформациялық подстансалардан және т.б. өңделген майлар	Ақылы негізде бөгде ұйымға беру (қалдықтарды сату)/ ҚТ қаражаты есебінен кәдеге жарату	СФ (ҒҚПБ/ӨШҚО, КҚО)
8	Күл қож		ҚТ қаражаты есебінен кәдеге жарату	СФ (ҒҚПБ/ӨШҚО)
9	Қалдық батареялар		ҚТ қаражаты есебінен кәдеге жарату	СФ (ҒҚПБ/ӨШҚО)
10	Жиһаз		ҚТ қаражаты есебінен кәдеге жарату	СФ (ҒҚПБ/ӨШҚО)
11	Пайдаланылған ауа, отын сүзгілері		ҚТ қаражаты есебінен кәдеге жарату	СФ (ҒҚПБ/ӨШҚО, КҚО)
12	Майланған құм		ҚТ қаражаты есебінен кәдеге жарату	СФ (ҒҚПБ/ӨШҚО)
13	Майланған шүберек		ҚТ қаражаты есебінен кәдеге жарату	СФ (ҒҚПБ/ӨШҚО)
14	Лак-бояу материалдарынан жасалған ыдыс		ҚТ қаражаты есебінен кәдеге жарату	Сф (ғимараттар мен құрылыстарды пайдалану бөлімі)
15	Пайдаланылған бөлшектер		ҚТ қаражаты есебінен кәдеге жарату	Сф (ӘШБ/Транспорт бөл)
16	Қатты тұрмыстық қалдықтар		ҚТ қаражаты есебінен кәдеге жарату	СФ(ғимараттар мен

«Қазақтелеком» АҚ	ҚТ/ҚІ-01-23-09	Редакция 01	18 беттен 16- бет
-------------------	----------------	-------------	----------------------

				құрылыстарды пайдалану бөлімі)
«Телеком-Жинақтау» дирекциясы				
17	Есептен шығарылған телекоммуникация құралдары - аналогтық	АТСК, АТСК-У АТС, АТС-54, АМТС, АТС Alkatel, ИКМ, байланыс аппаратурасы, антенналар және басқа да аналогтық жабдық	Ақылы негізде бөгде ұйымға беру (қалдықтарды сату)/ ҚТ қаражаты есебінен кәдеге жарату	ТЖД
18	Есептен шығарылған телекоммуникация құралдары-клиенттік, цифрлық телекоммуникациялық жабдықтар	STB приставкалар, CDMA-терминалдар, цифрлық АТС, коммутаторлар, таксофондар, модемдер, мультиметрлер, осциллографтар, өлшеу аспаптары, РСМ стансалық құрылыстары, тақталар, аралас өлшеу аспаптары, CDMA антенналары, серверлер және басқа да цифрлық жабдықтар.	Ақылы негізде бөгде ұйымға беру (қалдықтарды сату)/ ҚТ қаражаты есебінен кәдеге жарату	ТЖД
19	Ұйымдастыру техникасы	Мониторлар, серверлер, процессорлар, компьютерлер, қатты дискілер, сканерлер, принтерлер, телефондар, көшіргіштер, факстар және т. б.	Ақылы негізде бөгде ұйымға беру (қалдықтарды сату)/ ҚТ қаражаты есебінен кәдеге жарату	ТЖД
20	Мыс кәбілін пайдаланатын кәбілдік байланыс желісі, кәбіл сынықтары	Құрамында мыс бар кәбілдер	Ақылы негізде бөгде ұйымға беру (қалдықтарды сату)/ ҚТ қаражаты есебінен кәдеге жарату	ТЖД

